

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.696/2019/9.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. március 18.

Az ügy tárgya: emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények

Terhelt(ek):

Első fok: Fővárosi Törvényszék, 14.B.1615/2017/98., ítélet, tárgyalás,
2018. szeptember 12.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 16.Bf.283/2018/27., ítélet, nyilvános ülés,
2019. március 12.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 14.B.1615/2017/98. számú és a Fővárosi Ítéltábla 16.Bf.283/2018/27. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúra végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2018. szeptember 12. napján meghozott 14.B.1615/2017/98. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki emberölés büntettének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), c), e), f) és g) pont], robbanóanyaggal, robbantószerrel visszaélés büntettében [Btk. 324. § (1) bekezdés a) pont, tényállás I. pontja], és terrorcselekmény büntettének kísérletében [Btk. 314. § (1) bekezdés a) pont, tényállás II. pontja]. Ezért a terheltet halmazati büntetésül életfogytig tartó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani, és a terhelt legkorábban 25 év elteltével bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés tartamába a terhelt által előzetes fogvatartásban

töltött időt beszámította, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, és a terheltet 110.042.535 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

- [2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2019. március 12. napján jogerős 16.Bf.283/2018/27. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A terhelt terhére megállapított terrorcselekmény büntettének kísérletét [Btk. 314. § (1) bekezdés a) pont] terrorcselekmény büntettének [Btk. 315. § (1) bekezdés] minősítette; a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 30 évre súlyosította; a felmerült bűnügyi költségből a terheltet 40.042.535 forint viselésére kötelezte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] Az elsőfokú bíróság által megállapított - és a másodfokú bíróság által pontosított - tényállás lényege a következő.

I. tényállási pont: a terhelt 2015. év végén elhatározta, hogy robbanószerkezetet fog készíteni abból a célból, hogy azt később működtesse. Ezen tervének megfelelően internetes forrásokból elsajátította az ammónium-nitrát-cukor alapú robbanószerkezet készítéséhez szükséges ismereteket, majd beszerezte az alapanyagokat, így különösen műtrágyát nagy mennyiségben, cukrot, továbbá az alapanyagok előkészítéséhez szükséges mérleget, kávédarálót, valamint a robbanószerkezet végső összeállításához szükséges további eszközöket. Ennek keretében 2016. május 3. napján - valótlan nevet és címet megjelölve - négy darab egy csatornás rádiófrekvenciás működésű távirányítót is vásárolt, amelyek segítségével távolról is működésbe lehetett hozni a robbanószerkezetet. A terhelt az így beszerezett anyagokból 2016. március 18. napján megvásárolt ingatlanban az internetről elsajátított elméleti és a tanulmányai során szerzett elektronikai és műszaki ismereteit felhasználva előállított robbanóanyag és robbantószer felhasználásával elkészítette az első robbanószerkezetét, amit a közelben lévő lakatlan, erdős területen elműködtetett. Mivel a robbanószerkezet biztos működésével és hatásfokával nem volt elégedett, ezért folyamatosan kísérletezett annak tökéletesítésével, melynek keretében próbarobbantásokat is végzett, melyek eredményeként végül sikerült egy olyan, kb. 4,5-9,5 kg össztömegű ammónium-nitrát-cukor főtöltetű robbanóanyag és HMTD detonátor robbanóanyag és gyújtószerkezet felhasználásával összeállított és rádió távirányítással működő robbanószerkezetet készítenie, amely alkalmas volt emberi élet kioltására.

A terhelt 2016. év nyarán elhatározta, hogy az elkészített robbanószerkezetet szolgálati lőfegyverrel rendelkező hivatásos állományú személy vagy személyek megölésével lőfegyver megszerzésére fogja felhasználni, amivel további bűncselekményeket tervezett elkövetni. Ennek megfelelően 2016. június, július hónapban két-három alkalommal is a városba utazott, utolsó útján a hátizsákjába rejtve már nála volt a korábban elkészített működőképes robbanószerkezet, mivel azonban nem talált megfelelő alkalmat, ezért úgy határozott, hogy azt a fővárosban fogja elműködtetni. A terhelt 2016. júliusától több alkalommal is a fővárosba utazott, ahol kezdetben a pályaudvar környékén járőröző katonák közelében tervezett robbantani, majd miután kifigyelte a nagykörúton rendszeresen jelenlévő, állandó járőrvonalat bejáró egyenruhás rendőrök mozgását, elhatározta, hogy a társasház előtti területen fogja felrobbantani a szerkezetet akkor, amikor a rendőrök közvetlenül elhaladnak az általa elhelyezett szerkezet előtt, így azonnal életüket vesztik. A helyszín kiválasztása során a terhelt figyelemmel volt arra, hogy a gyalogjárda az adott részen az épített tereptárgyak miatt beszűkül, így az egyik kirakatmélyedés betonnal körülvett talapzatának egyik sarkába helyezve célzott irányban, és hatásfokát jelentősen megnövelve fogja kiváltani a robbanóhatást. Az ölhatalom további növelése érdekében 2016. augusztusában a terhelt a robbanószerkezet köré a robbanás irányának megfelelő oldalakra nagy mennyiségű 45, 60, 80 és 100 mm hosszúságú vas szegeket helyezett el. A terhelt 2016. szeptemberében több alkalommal is megjelent a kiválasztott helyszínen és tanulmányozta a rendőrök mozgását, valamint megtervezte a bűncselekmény elkövetése utáni menekülését, melynek során figyelemmel volt arra, hogy olyan ruházatot válasszon, ami megnehezíti későbbi beazonosítását. Ezen alkalmakkor legalább két esetben el is helyezte a hátizsákjában lévő robbanószerkezetet a kiválasztott helyre, azonban megfelelő alkalom hiányában azt nem hozta működésbe.

A terhelt 2016. szeptember 22. napjától a robbanószerkezettel folyamatosan az adott környéken tartózkodott és a rendőrök mozgását szemmel tartva kereste a megfelelő alkalmat. 2016. szeptember 24. napján 22 óra körüli időben észlelte, hogy az általa korábban nem ismert rendőrség állományába tartozó, aznap közterületi járőr-szolgálatot ellátó, láthatósági mellényt viselő sértettek a tér felé indultak; eldöntötte, hogy a robbanószerkezetet a kiválasztott helyen akkor fogja működésbe hozni, amikor az általa is tudottan szolgálatban lévő két rendőr elhalad mellette, majd szándéka szerint megszerzi a már élettelen rendőrök lőfegyverét és az előre megtervezett útvonalon elmenekül a helyszínről. Tervének megfelelően kerülő útvonalon a sértett rendőröket megelőzve 22.20 és 22.34 óra közötti időben elhelyezte a hátizsákjába rejtett robbanószerkezetet a korábban már kiválasztott helyen, majd amikor a rendőrök mozgása alapján biztossá vált számára, hogy feléje közelednek, 22.34 óra körüli időben fedezékbe vonult, a robbanószerkezettől mintegy 5 méterre a robbanás hatásától védett helyen lévő kirakatszékekbe. A fedezékből 22 óra 36 perc 18 másodperckor a robbanószerkezetet rádiófrekvenciás távirányítással akkor hozta működésbe, amikor a sértettek mintegy 5 méteres távolságon belül elhaladtak mellette. Ezzel a terhelt szándéka szerint az életüket veszített rendőröktől meg tudta volna szerezni a szolgálati lőfegyverüket. A terhelt a robbanószerkezet elhelyezésekor, illetve annak működésbe hozatalakor tisztában volt azzal, hogy a robbanószerkezet hatósugarán belül jelentős jármű- és gyalogosforgalom van a körút ezen szakaszán, és azt is tudta, hogy reális a veszélye annak, hogy az általa működésbe hozott robbanószerkezetben lévő robbanóanyag és a szegek együttes pusztító hatása a járművekben utazó személyek, illetve az utcán gyalogosan közlekedő személyek életét is kiolthatja. Miután a terhelt a robbanószerkezetet működésbe hozta, a robbanás következtében az 1. számú sértett többszörös repesz (szeg) okozta koponya-, agy- és lábszársérülést szenvedett, melyek közül a lábszársérülés közvetett, míg a koponya-, és agysérülések közvetlen életveszélyes állapotot idéztek elő.

A 2. számú sértett a nyakszirt tájékán, a jobb felkar hátsó részén, a fején több helyen, a hátán, a farságán, az ágyékán és a vastagbélben áthatoló, többszörös repesz (szeg) és mindkét dobtáráján a robbanás okozta sérülést szenvedett, melyek közül az áthatoló vastagbél sérülés közvetlen életveszélyes állapotot eredményezett.

A sértett rendőrök mellett a robbanást megelőzően közvetlenül elhaladó, a robbanás pillanatában annak epicentrumától mintegy 8 méter távolságban lévő 3. számú sértett a bal combján repesz (szeg) okozta nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

A robbanás következtében fellépő hirtelen nyomásemelkedés, illetve a robbanószerkezet közé irányítottan elhelyezett szétszóródó nagy mennyiségű szeg pusztító hatása a robbanás epicentrumától számított 5 méteren belül mindenképpen alkalmas volt halálos sérülés okozására, azonban még 29 méteren belül is súlyos, adott esetben életveszélyes sérüléseket okozhatott volna. A terhelt miután észlelte, hogy szándékával ellentétben a rendőrök nem veszítették életüket, nem kísérelte meg elvenni a szolgálati lőfegyverüket, hanem a sérülteken átlépve a elmenekült, majd menet közben fedőruházatot cserélt, a gépkocsijához ment és az éjszaka folyamán visszautazott a házába. A terhelt a robbanóanyag és a robbantószer előállítására vagy tartására hatósági engedéllyel nem rendelkezett.

II. tényállási pont: A terhelt 2016. október elején az előzőekben írt cselekmény elkövetése után arra az elhatározásra jutott, hogy az általa 2016. május és 2016. szeptember 22. napja közötti időszakban, de pontosabban meg nem határozható időpontban engedély nélkül tartott, összesen 5,862 kg tömegű ammónium-nitrát-cukor főtöltetű, valamint HMTD detonátor robbanóanyag felhasználásával anyagi előnyhöz próbál jutni állami szervek fizetésre kényszerítése révén. A terhelt ennek megfelelően az általa használt hordozható számítógépen elkészített egy szöveges dokumentumot, melyben egyrészt leírta az általa 2016. szeptember 24. napján a két rendőr megölésének a szándékával működésbe hozott robbanószerkezet pontos összetételét, az annak elkészítéséhez vezető lépéseket, másrészt kilátásba helyezte, hogy amennyiben Magyarország Belügyminisztériuma nem fizet ki részére egymillió euró összegű készpénzt, úgy a rendelkezésére álló robbanóanyag és robbantószer felhasználásával emberi életek kioltását eredményező további robbantásokat fog elkövetni. A terhelt

számítógépén lévő fenti dokumentum nem került elküldésre, azonban a terhelt a szándékának megfelelően abból a robbanószerkezet összetételét és készítését leíró, de az egymillió euró összegű készpénzre utalást nem tartalmazó első részt kivágta, és azt egy elektronikus levélbe illesztette, amit 2016. október 18. napján egy anonimitást biztosító e-mailküldő oldal közbeiktatásával elküldött a Belügyminisztérium által működtetett nyilvános e-mail címre, amely levélben azt is jelezte, hogy egy későbbi időpontban konkrét követeléssel fog előállni. A teljes dokumentumot a terhelt az általa használt számítógépen tárolta, azonban 2016. október 19. napján bekövetkezett elfogásáig nem küldte el.

II.

- [4] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 648. § a) pontját megjelölve a határozat megváltoztatása, a büntetés lényeges enyhítése és határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása érdekében. Indokai szerint az I. tényállási pontban írt emberölés büntette esetében a terhelt egyenes ölési szándékára az eljáró bíróságok tévesen következtettek. Álláspontja szerint a terhelt érdemben nem cáfolta vallomása alapján nem akart ölni, visszavont beismerő vallomása eshetőleges ölési szándékára utalhat, de ezen az alapon megállapítható akár életveszélyt okozó testi sértésre irányuló szándék is. A terhelt e vallomását értékelve legfeljebb fegyverszerzési szándékkal robbantott. Ezt azonban cáfolják a kivitelezés körülményei, ezért álláspontja szerint esetlegesen szándékos közveszélyokozás állapítható meg terhére. Kifejtette, hogy azáltal, hogy a terhelt nem jó időpontban nyomta meg a detonátort, igazolható, hogy el akarta kerülni a legsúlyosabb következményeket. A fegyverek megszerzésének szándékából pedig nem tartja levezethetőnek az egyenes ölési szándékot, így az előre kiterveltség és aljas cél megállapításának sem lehet helye.
- A II. tényállási pontban szereplő terrorcselekmény büntette kapcsán kifejtette, hogy a terhelt a számítógépén lévő teljes dokumentumot nem küldte el, abból a készpénzre utalást nem tartalmazó részt továbbította a Belügyminisztériumnak jelezve, hogy később konkrét követelésekkel fog előállni. Hivatkozott arra, hogy a törvényi tényállás egy eszköz jellegű támadásból és egy elérendő cél kitűzéséből áll, amelyek egyike sem állapítható meg jelen esetben. Utalt arra, hogy önmagában az anyagi előnyyszerzési cél még nem azonosítható a terrorista céllal. A levél írója választ várt egy olyan üzenetre, ami egy tevés, házilag készített bomba leírása; kérdés, pénzügyi követelés és fenyegetés nélkül. Ezzel álláspontja szerint a terhelt még pénz fizetésére sem kényszerítette az állam valamely szervét, és ilyen célzat sem állapítható meg. Hiányolja a tényállásból az eszközcselekmény leírását, mert az támadás előkészületét megvalósító magatartást nem rögzített.
- Kifejtette, hogy valójában az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a terhelt a robbantás érdekében állította össze a bombát; ezt követően pedig semmiféle olyan aktív magatartást nem tanúsított, amit egy esetleges másik tervezett cselekményhez lehetne kapcsolni. Következtetése szerint nem a tényállás szerinti magatartások, hanem a robbantás lehetett volna eszközcselekmény, a cselekmény után maradt anyagok megtartása ilyen eszközcselekménynek nem minősíthető, arra vonatkozó ténymegállapítás pedig nincs, hogy a terhelt újabb szerkezet összeállításába kezdett volna, ezért a védő a terrorcselekmény befejezett alakzatának megvalósulását nem tartja megállapíthatónak.
- Az indítvány vizsgálta a terrorcselekménnyel fenyegetés megvalósulásának lehetőségét, de a levél elküldésének hiányában ezt sem tartotta tényállásszerűnek. Hivatkozott arra, hogy a levélnek semmiféle terrorista cselekményben nem volt szerepe, a kényszerítendő szervnek nem kell tudnia arról, hogy mit várnak tőle, a levél íróját akár a kíváncsiság is vezethette.
- [5] A Legfőbb Ügyészség BF.890/2019/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint az indítványnak az emberölés büntette kísérlete körében a bűnösség kimondását, a cselekmény jogi minősítését, továbbá az egyenes szándék és az egyes minősítő körülmények megállapítását kifogásoló érvei

valójában a bizonyítékok alapügyben eljár bíróságtól eltérő mérlegelésén és a tényállással ellentétes következtetéseken alapulnak. A tényállás II. pontjával összefüggésben az ügyész kifejtette, hogy a terhelt állami szervet, a Belügyminisztériumot kívánta tevéssé, egymillió euró fizetésére kényszeríteni azáltal, hogy a rendelkezésére álló robbanóanyag és robbantószer felhasználásával az emberi élet kioltását eredményező további robbantásokat fog elkövetni. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróság álláspontja helytálló a Btk. 315. §-ában meghatározott sui generis bűncselekmény kapcsán; egyfelől ugyanis megállapítható a terhelt határozott és eltökélt szándéka arra vonatkozóan, hogy amennyiben az állami szerv nem teljesíti követelését, úgy további emberéletek kioltásával járó bűncselekményeket fog elkövetni; másfelől a Belügyminisztérium számára is konkrét bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy a követelés teljesítésének elmaradása elkerülhetetlenül eredményezi a fenyegetés beváltását, súlyos bűncselekmény megvalósítását. Az ügyész álláspont szerint a bűncselekmény sui generis jellegéből következően nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a követelést tartalmazó küldemény mely részei érkeztek meg az állami szervhez. Mindezek alapján a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

- [6] A terhelt védője a Legfőbb Ügyészség indítványában foglaltakra tett észrevételében kifejtette, hogy a terhelt a robbanószerkezetet az elhaladó rendőrök ölési távolságon kívül kerülésekor indította el, ez a tény pedig az egyenes emberölési szándék ellen szól. A tényállás II. pontját érintően hivatkozott arra a tényre, hogy a terhelt nem a teljes szöveges dokumentumot küldte el, hanem abból leválasztott egy részt, az elküldött levélben pedig csupán annyi szerepel, hogy a későbbiekben további követelésekkel fog előállni az üzenet küldője. Álláspontja szerint a terrorcselekmény (és az azzal való fenyegetés is) kifejezetten a közhatalmi funkcióhoz kapcsolódik; a pénzkövetelés ezért inkább zsarolásra utal, jelen esetben azonban a zsarolás, illetve annak tényállási elemei sem valósultak meg. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság mellőzte az el nem küldés okára vonatkozó megállapítást, és azt azzal helyettesítette, hogy az üzenetet a terhelt elfogásáig nem küldte el. Ebből viszont a védő szerint az következik - mivel a leválasztás és az el nem küldés nyilvánvalóan tudatos magatartás -, hogy a terhelt büntetőjogilag értékelhető módon nem törekedett a pénznek a Belügyminisztériumtól való megszerzésére, sem pedig konkrét fenyegetésnek állami szervvel való közlésére. A Btk. 316. §-ában írt cselekmény kapcsán kifejtette, hogy a terhelt legfeljebb erre irányuló előkészülettel lenne vádolható, álláspontja szerint azonban a fontolgtatás még ebbe a körbe sem sorolható, ez a törvény szerint ezért nem büntetendő.
- [7] A terhelt hozzátartozója Kúriához intézett beadványában a terhelt ártatlanságát hangsúlyozta.

III.

- [8] A terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [9] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ügydöntő határozattal szemben jogi, és nem pedig ténybeli kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [10] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.
- [11] A Be. 659. § (1) bekezdés értelmében a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [12] Nem sértett azonban törvényt az eljár bíróság, amikor a terhelt bűnösségét emberölés büntettének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), c), e), f), g) pontja], robbanóanyaggal, robbantószerrel visszaélés büntettében [Btk. 324. § (1) bekezdés a) pont, I. tényállási pont] és terrorcselekmény büntettében [Btk. 315. § (1) bekezdés, II. tényállási pont] megállapította.
- [13] Az indítvány a I. tényállási pont kapcsán kifogásolta, hogy a terhelt az emberölés büntettének

kísérletét egyenes ölési szándékkal valósította volna meg, valamint az előre kitervelten és az aljas célból való elkövetés minősítő körülmények megállapíthatóságát. A védő álláspontja szerint a terhelt szándéka nem irányult emberi élet kioltására sem, legfeljebb fegyverszerzési szándékkal robbantott, de még ezt is cáfolják a kivitelezés körülményei.

- [14] A Btk. 160. § (1) bekezdése szerint, aki mást megöl, büntettet követ el.
- A (2) bekezdés kimondja, hogy az emberölés súlyosabban minősül, ha a) előre kitervelten, c) aljas indokból vagy célból, e) hivatalos személy vagy külföldi hivatalos személy sérelmére, hivatalos eljárása alatt, illetve emiatt, közfeladatot ellátó személy sérelmére, e feladatának teljesítése során, továbbá a hivatalos, a külföldi hivatalos vagy közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy sérelmére, f) több ember sérelmére, g) több ember életét veszélyeztetve követik el.
- [15] A Btk. 7. §-a szerint szándékosan követi el a bűncselekményt, aki magatartásának lehetséges következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik.
- [16] Vizsgálandó tehát, hogy egy adott tudattartalomnak van-e
- értelmi eleme (előrelátás lehetősége fennáll-e),
- és ha igen, az annak alapját képező (tudati) tényekhez milyen érzelmi viszonyulás kapcsolódik.
- [17] Jelen ügyben eldöntendő kérdés, hogy az irányadó tényállás (megállapított valóság) mire ad következtetési alapot az alanyi oldal és a tárgyi oldal elemeinek megvalósulása szempontjából.
- [18] A Kúria előrebocsátja a következőket. Alapvető követelmény, hogy tényekből kell következtetést levonni. A tényekből vont ténybeli és jogi következtetés közti különbség, hogy az előbbi még (jogi) értékelő tartalommal nem bír, nem bírhat, ekként az ilyen következtetés a történeti tényállás része. Utóbbi viszont már nem ténybeli megállapítás, hanem valamely jogtétel (törvényi tényállási elem) igazolása, azzal való megfeleltetés, ekként jogi értékelés.
- [19] Különböző tehát, amikor a bíróság a bizonyítékokat méri össze, mérlegeli, s annak eredményeként tény, tényállást állapít meg, és amikor a már megállapított tényeket (a bizonyítékoktól, illetve azok forrásától függetlenül) veti össze a törvénnyel.
- [20] Így van ez a tudattartalom kérdése esetében is. Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az úgynevezett alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás, eredmény stb.) külvilágban való megnyilvánulása, ténybelisége és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása.
- [21] Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli, külvilágtól elzárt. Ezért az elkövetési magatartásról (eredményről, stb.) való tudatban előzetesen, illetve egyidejűen meglévő képzet mindig csak valamely, a külvilágban megjelenő fizikai, illetve mérhető tényből következtetéssel ragadható meg, s mint ilyen, ténykérdés. Ebből a szándékosságra, gondatlanságra, illetve annak mikéntjére, s a bűnösségre vont következtetés jogi értékelés, ami pedig jogkérdés.
- [22] Ha az irányadó tényállás valamely külvilágban megjelenő tény, és abból vont ténybeli következtetést egyaránt rögzíti, és utóbbi helyes, akkor a jogi értékelésnek, s ekként a törvényi tényállás adott eleme megállapításának alapja van.
- [23] Jelen ügyben ez a helyzet.
- [24] Ugyanis az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti a következőket:
- A terhelt 2015. év végén elhatározta, hogy robbanószerkezetet fog készíteni abból a célból, hogy azt később elműködtesse; folyamatosan kísérletezett annak tökéletesítésével, melynek keretében próbarobbantásokat is végzett, melynek eredményeként végül sikerült egy olyan robbanószerkezetet készítenie, amely alkalmas volt emberi élet kioltására.
- A terhelt 2016. év nyarán elhatározta, hogy az elkészített robbanószerkezetet szolgálati lőfegyverrel rendelkező hivatásos állományú személy vagy személyek megölésével lőfegyver megszerzésére fogja felhasználni, amivel további bűncselekményeket tervezett elkövetni.
- Több alkalommal a fővárosba utazott, kifigyelte a nagykorúton rendszeresen állandó járórvonalat bejáró egyenruhás rendőrök mozgását, elhatározta, hogy a társasház előtti területen fogja

felrobbantani a robbanószerkezetet akkor, amikor a rendőrök közvetlen elhaladnak a robbanószerkezet előtt, így azonnal életüket veszítik.

- A helyszín kiválasztása során figyelemmel volt arra, hogy a gyalogjárda az adott helyen beszűkül, így a robbanószerkezet az egyik kirakatkétyűedés betonnal körülvett talapzatának egyik sarkába helyezve célzott irányban, és határfokát jelentősen megnövelve fogja kiváltani a robbanóhatást.

- A terhelt az ölöhatás további növelése érdekében a robbanószerkezet köré a robbanás irányának megfelelő oldalakra nagy mennyiségű 45, 60, 80 és 100 mm hosszúságú vas szegeket helyezett el.

- 2016. szeptember 24. napján 22.00 óra körüli időben a sértettek mozgását észlelve eldöntötte, hogy a robbanószerkezetet a kiválasztott helyen akkor fogja működésbe hozni, amikor az általa is tudottan szolgálatban lévő két rendőr elhalad mellette, majd szándéka szerint megszerzi a már élettelen rendőrök lőfegyverét és az előre megtervezett útvonalon elmenekül a helyszínről.

- A terhelt tervének megfelelően elhelyezte a robbanószerkezetet, amikor a rendőrök mozgása alapján biztossá vált számára, hogy feléje közelednek, és 22 óra 36 perc 18 másodperckor a robbanószerkezetet rádiófrekvenciás távirányítással akkor hozta működésbe, amikor a sértettek mintegy 5 méteres távolságon belül elhaladtak mellette; ezzel a terhelt szándéka szerint az életüket vesztett rendőröktől meg tudta volna szerezni a szolgálati lőfegyverüket.

- A robbanószerkezet elhelyezésekor, illetve annak működésbe hozatalakor a terhelt tisztában volt azzal, hogy a robbanószerkezet hatósugarán belül jelentős jármű- és gyalogosforgalom van a körút ezen szakaszán, és azt is tudta, hogy reális a veszélye annak, hogy az általa működésbe hozott robbanószerkezetben lévő robbanóanyag és a szegek együttes pusztító hatása a járművekben utazó, illetve az utcán gyalogosan közlekedő személyek életét is kiolthatja.

- A működésbe hozott robbanószerkezet a robbanás következtében fellépő hirtelen nyomásemelkedés, illetve a szerkezet köré irányítottan elhelyezett és a robbantáskor 100-300 m/s kezdeti sebességgel szétszóródó szeg pusztító hatása a robbanás epicentrumától számított 5 méteren belül mindenképpen alkalmas volt halálos sérülés okozására, azonban még 29 méteren belül is súlyos, adott esetben életveszélyes sérüléseket okozhatott volna ezen körzetben tartozó személyekben.

- [25] Az indítvány valójában a megállapított tényekből való jogkövetkeztetés helyességét vitatja. Az irányadó tényállás alapján azonban egyértelmű következtetés vonható le arra nézve, hogy a terhelt által elkészített robbanószerkezet emberi élet kioltására alkalmas volt. Abból, hogy a terhelt a robbanóanyag köré nagy mennyiségű szeget helyezett el, nyilvánvaló az a következtetés, hogy ezzel a szerkezet pusztító hatását kívánta növelni, és az emberi élet kioltására való alkalmasságát biztosítani; mint ahogyan erre utalnak a szerkezet elhelyezésére és működésbe hozására vonatkozó elkövetés körülményei is. A terhelt ez irányú szándékát támasztja alá a cselekmény előkészítése, megtervezése során végrehajtott cselekvései, a próbarobbantások végzése, a szerkezettel való kísérletezés, másfelől pedig a rendőrök járőrözési útvonalának feltérképezése és mozgásuk megfigyelése érdekében végrehajtott magatartásai is.
- [26] Mindezekből kétségtelenül jogi következtetés vonható le arra nézve, hogy a terhelt egyenes ölési szándékkal cselekedett [Btk. 160. § (1) bekezdés, Btk. 7. § I. fordulat].
- [27] A felidézett tények egyértelmű következtetési alapot nyújtanak az előre kitervelten, és az aljas célból való elkövetés megállapíthatóságára is [Btk. 160. § (2) bekezdés a) és c) pont]. E körben a Kúria az eljáró bíróság által kifejtett jogi állásponttal mindenben egyetértett.
- [28] Az indítvány kifogásolta a II. tényállási pontban szereplő cselekmény esetében a terrorcselekmény büntette (Btk. 315. §) megállapítását.
- [29] A Btk. 314. § (1) bekezdés a) pontja szerint, aki abból a célból, hogy állami szervet, más államot vagy nemzetközi szervezetet arra kényszerítsen, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön a (4) bekezdésben meghatározott személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekményt követ el, büntett miatt büntetendő.
- [30] A Btk. 315. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki a 314. § (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott

büntett elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja büntett miatt 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

- [31] A Btk. 316. §-a szerint, aki a) a terrorcselekmény elkövetésével fenyeget vagy b) terrorista csoporthoz csatlakozás céljából Magyarországról kiutazik vagy azon átutazik, büntett miatt 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- [32] A törvényalkotó a Btk. XXX. Fejezetét érintő rendelkezései megalkotásakor arra törekedett, hogy az megfeleljen az Egyesült Nemzetek Szervezete, illetve az Európai Unió terrorizmus elleni küzdelemmel foglalkozó jogi aktusaiban foglalt elvárásoknak, különös tekintettel a terrorizmus finanszírozásának visszaszorításáról szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 54. ülészakán, 1999. december 9-én elfogadott nemzetközi egyezménynek (továbbiakban Egyezmény), illetve az Európai Unió Tanácsának 2002. június 13-án elfogadott, a terrorizmus elleni küzdelemről szóló kerethatározatára (2002/475/IB számú kerethatározat, majd az Európai Parlament és Tanács 2017/541 Irányelve) (vö. www.eur-lex.europa.eu "<http://www.euor-lex.europa.eu/>" honlapon elérhető).

Az Egyezményt a Magyar Köztársaság a 2002. évi LIX. törvénnyel erősítette meg.

- [33] A Btk. elkövetés idején - és jelenleg is - hatályos szabályozása megfelel a felidézett jogalkotó szerveknek a terrorizmus elleni küzdelemről hozott jogforrásainak.
- [34] A Btk. 314. § (1) bekezdés a) pontja szerinti cselekményt az valósítja meg, aki abból a célból, hogy állami szervet arra kényszerítsen, hogy valamit tegyen, ne tegyen, vagy eltűnjön a (4) bekezdésben meghatározott személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekményt követ el.
- [35] E cselekmény célzatos bűncselekmény, amelynek az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetében a célzat a törvényi tényállásban felsorolt passzív alanyok valamelyikének tevésre, nem tevésre vagy eltűrésre kényszerítése. Éppen a passzív alanyok specialitása, fontossága miatt minősül a kényszerítés terrorcselekménynek, s megvalósulásához további terrorista cél nem szükséges (EBH 2018.B.8.).
- [36] A Btk. 315. § (1) bekezdésében írt bűncselekmény az előkészületi magatartásokat teljes körűen felsorolva sui generis előkészületi bűncselekményként szabályozza az abban foglalt elkövetési magatartásokat.
- [37] Ennek kapcsán a Kúria rámutat a következőkre.
- [38] „Bűncselekmény csak büntetőtörvényi tilalomba ütköző akaratmegnyilatkozás lehet. Bűncselekmény elkövetési magatartása nem egyéb, mint akaratnak a külvilágban való megnyilatkozása. E megnyilatkozás (cselekvés) történhet tevéssel (vagy elvárt kötelesség nem tevésével), vagy kifejezéssel. Kifejezés történhet a szavak útján, szó, szavak kimondásával (verbálisan), ami megnyilvánulhat beszédben (élőszóval vagy közvetítés útján), vagy írásban (levél, irat stb. útján); de a kifejezés történhet nem csak szóban (verbálisan), hanem kifejező mozdulattal, jelek rögzítésével is. A gondolkodás nem cselekvés, a gondolat (érzelem, indulat, meggyőződés), gondolatmenet önmagában, magatartásban való megnyilvánulása nélkül nem válhat jogellenessé.

A törvény a külsőleg, külvilágban felismerhető jogsértésekre korlátozott. A gondolat, ami nem fejeződik ki - ekként nem nyilvánul meg akaratlagosan, mint a kifejezett magatartás vezérlője, illetve tartalma - addig nem ítéltető meg, nem számon kérhető. Ehhez képest, ha a gondolat a külvilágba már mint akaratlagos megnyilatkozás lép, ez alapvetően kétféle módon, verbálisan vagy fizikálisan történhet. Ez pedig már olyan cselekvés, ami a törvényi feltétek megléte esetében cselekmény, s ennek folytán elkövetési magatartás lehet. A verbális megnyilvánulás mögöttes tudattartalmára következtetés körültekintő vizsgálatot igényel, eldöntendő, hogy különbözik-e, és ha igen, miben más az egyébként nem tiltott és a külvilágban szokásos magatartástól. Nem kétséges az, hogy a gondolat nyilvánossággal (címezettéssel) közlése alapján a tudattartalomra és a célzatra vont következtetés vezethet annak eldöntéséhez, hogy a gondolatközlés valamely befejezett bűncselekmény törvényi

tényállását valósítja meg, büntetni rendelt előkészületi cselekmény, avagy olyan magatartás, ami nem minősül bűncselekménynek.

A büntetőjogi felelősség feltétele a szándék, az elhatározás komolysága.

A komoly elhatározás nyilvánosságra hozatala, másokkal közlése előkészületi magatartás lehet, amennyiben a jogtárgy veszélye távoli és a magatartás a törvényi tényálláson kívül marad. Az előkészület esetében a törvényi értékelés, a büntetni rendeltség alapja az, hogy a tettes szándéka a Különös Részben írt bűncselekmény elkövetésére irányul. Az előkészület célzatos cselekmény. Az elkövetésre készülő tettes cselekménye célzatos, ha a célba vett bűncselekmény megvalósítását komolyan elhatározza [Btk. 4. §, 11. § (1) bekezdés].

A komoly elkövetési szándék kinyilatkoztatása másokra hatást gyakorolva jelenik meg anélkül azonban, hogy cselekvéssel a törvényi tényállásba lépne: más személyekkel közli, vagy nyilvánosságra hozza, „meghirdeti” egyértelmű szándékát, tervét.

Bűncselekmény elkövetésére irányuló szándék felhívás nélküli kinyilvánítása is alkalmas lehet az előkészület megállapítására. Amennyiben az elkövető gondolatközlése valamely bűncselekmény véghezvitelét célozza, ám a bűnös cél megvalósítására csupán készül, előkészületért tartozik büntetőjogi felelősséggel.” (3/2019. Büntető jogegységi határozat).

[39] Az irányadó tényállás - az indítványban foglaltakkal ellentétben - egyértelműen rögzíti a következőket:

- A terhelt 2016. október elején az I. tényállásban írt cselekmény elkövetése után arra az elhatározásra jutott, hogy az általa engedély nélkül készített 5,862 kg tömegű ammónium-nitrát-cukor főtöltetű, valamint HMTD detonátor robbanóanyag felhasználásával anyagi előnyhöz próbál jutni, állami szerv fizetésre kényszerítése révén.
- Ennek megfelelően az általa használt számítógépen elkészített egy szöveges dokumentumot.
- Ebben egyrészt leírta az I. tényállási pont kapcsán a két rendőr megölésének a szándékával működésbe hozott robbanószerkezet pontos összetételét, az annak elkészítéséhez vezető lépéseket, másrészt kilátásba helyezte, hogy amennyiben Magyarország Belügyminisztériuma nem fizet ki részére egymillió euró összegű készpénzt, úgy a rendelkezésére álló robbanóanyag és robbantószer felhasználásával emberi életek kioltását eredményező további robbantásokat fog elkövetni.
- E dokumentumból az egymillió euró összegű készpénzre utalást nem tartalmazó első részt kivágta, a robbanószerkezet összetételét és készítését leíró részt elektronikus levélbe illesztette, amit elküldött a Belügyminisztérium által működtetett nyilvános e-mail címre, amely levélben azt is jelezte, hogy egy későbbi időpontban konkrét követeléssel fog előállni.

[40] E tényekből kitűnően a terhelt nem vitásan állami szervhez intézett nyilvános (mások által is megismerhető tartalmú) közlést, amely egy már megvalósított bűncselekményhez használt robbanószerkezet leírását, valamint azt a közlését tartalmazta, hogy egy későbbi időpontban konkrét követeléssel fog előállni. A közlés komolyságához - az előzményekre utaló, leíró tartalma révén - kétség sem férhet.

[41] Előkészület körében értékelendő a saját magatartás, hajlandóság tényként való közlése, és e körbe ennek jövőbeli kilátásba helyezése is bele tartozik. Ez valójában nem más, mint szándékkinyilatkoztatás.

[42] Jelen ügyben pedig éppen ez történt.

[43] Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor a terhelt II. tényállási pont alatti cselekményét a Btk. 315. § (1) bekezdése szerinti terrorcselekmény büntettének minősítette.

[44] Megjegyzi a Kúria, hogy a védő által kifejtett álláspont szintén büntetendő cselekmény megállapításához, egyéb iránt a Btk. 316. § (1) bekezdés a) pontja szerinti cselekmény megállapításához vezetne, amely büntett ugyancsak 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[45] Ekként a Kúria - miután nem észlelt a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a terhelt védője

által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [46] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [47] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. március 18.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző